

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3082/2024
03.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Немања Радевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Дејан Јовановић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1271/23 од 27.07.2023. године, у седници већа одржаној 03.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1271/23 од 27.07.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П 1412/18 од 29.12.2022. године, усвојен је тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоцу на име дуга исплати: износ од 100.008,00 динара на име позајмице за плаћање обавеза за радњу туженог са законском затезном каматом на овај износ почев од 01.01.2014. године до исплате; износ од 2.800,00 евра на име позајмице за адвокатске трошкове у Србији и Француској, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања, са каматом по стопи предвиђеној Законом о затезној камати почев од 01.01.2014. године до исплате, обрачунатој у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; износ од 1.900 швајцарских франака на име позајмице за путне трошкове два пута из Швајцарске у Француску и назад, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања, са домицилном каматом почев од 01.01.2014. године, обрачунатој у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања и износ од 5.000 евра на име позајмице за добијање визе, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања, са каматом по стопи предвиђеној Законом о затезној камати почев од 01.01.2014. године до исплате, обрачунатој у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у укупном износу од 348.475,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је након одржане расправе пред тим судом донео пресуду Гж 1271/23 од 27.07.2023. године, којом је у ставу првом и другом изреке укинуо наведену првостепену пресуду и пресудио тако што је одбио тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име дуга исплати: износ од 100.008,00 динара на име позајмице за плаћање обавеза за радњу туженог са законском затезном каматом на овај износ почев од 01.01.2014. године до исплате; износ од 2.800,00 евра на име позајмице за адвокатске трошкове у Србији и Француској, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања, са каматом по стопи предвиђеној Законом о затезној камати почев од 01.01.2014. године до исплате, обрачунатој у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; износ од 1.900 швајцарских франака на име позајмице за путне трошкове два пута из Швајцарске у Француску и назад, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања, са домицилном каматом почев од 01.01.2014. године, обрачунатој у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања и износ од 5.000 евра на име позајмице за добијање визе, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања, са каматом по стопи предвиђеној Законом о затезној камати почев од 01.01.2014. године до исплате, обрачунатој у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 265.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23) Врховни суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити су учињене битне повреде одредаба парничног поступка на које је ревизија указала, пошто је другостепени суд у разлозима своје одлуке изнео јасну оцену садржине поновљено изведених доказа које је ценио у смислу члана 8. ЗПП и на којој је засновао закључак о постојању правно релевантних чињеница.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је почев од 2007. године у био у браку са мајком туженог, ВВ, све до 2014. године, када је брак разведен. Тужилац и мајка туженог су радили у Швајцарској, а тужилац тврди да је туженом давао новац за визу у укупном износу од 5.000,00 евра, да је финансирао развод туженог, за који је дао прво 800,00, а затим 2.000,00 евра, да је за путне трошкове од Швајцарске до Париза потрошио 1.500,00 евра, као и да је измирио пореске обавезе за радњу коју је тужени отворио у износу од око 100.000,00 динара.

Тужени се 2010. године оженио са женом из Француске коју је упознао преко друштвених мрежа и са којом је био у браку 4 месеца, након чега се развео и 2014. године је закључио други брак са женом из Србије која живи у Швајцарској и са којом има троје деце. У периоду од 2010. до 2014. године у Француској је радио на црно, на пословима грађевине, у ресторану, косио траву и тврди да никада није тражио од тужиоца позајмицу.

Из исказа саслушаних сведока ГГ, ДД и ЂЂ је утврђено да је тужилац сведоку ГГ дао 1.000,00 евра које је ГГ дао адвокату за туженог, да је тужилац ДД исплатио 800 евра, као и да је плаћао обавезе туженог по основу пореза и доприноса за радњу туженог за које су му издаване признанице на име туженог. Наведеним сведоцима није познато порекло датог, односно уплаћиваног новца, нити им је познато да ли се тужени обавезао да новац врати тужиоцу. Такође, мајка тужиоца је сведоку ЕЕ у два наврата давала коверте са новцем које је он носио туженом, а и сведок ЖЖ, који је радио са тужиоцем у фирми, је такође у два наврата туженом предавао коверте са новцем, али му није било познато да ли између тужиоца и туженог постоји неки договор око враћања новца. Из исказа сведока ВВ, мајке туженог и бивше супруге тужиоца, и сведока ЗЗ, тетке туженог је утврђено да тужени није имао потребе да позајмљује новац од тужиоца, јер су му оне давале новац, а ни тужилац никада није поменуо да је позајмљивао новац туженом, при чему је тужилац све време брака располагао банкарском картицом мајке тужиоца.

Економско-финансијским вештачењем утврђено је колики су били приходи тужиоца и мајке туженог, тужилац је од 2010. до 2012. године имао приход од 254.662 CHF, а мајка туженог 72.369 CHF. Такође је утврђено да су у периоду од 19.05.2010. године до 06.09.2013. године извршене уплате готовинским путем, на име измирења пореских и других обавеза који се воде код Пореске управе, Експозитуре Рековац за обвезника ББ, у укупном износу од 100.008,00 динара.

Овако утврђено чињенично стање резултат је оцене доказа изведених од стране другостепеног суда, који је поступио у складу са одредбама члана 383. став 3. и 4. ЗПП и по својим овлашћењима укинуо првостепену пресуду и одлучио о захтевима, применом члана 387. став 1. тач. 6. истог закона. Другостепени суд је одбио тужбени захтев уз образложење да тужилац није доказао да је са туженим закључио уговор о зајму у смислу одредбе члана 557 Закона о облигационим односима. Нико од саслушаних сведока није потврдио наводе тужиоца, да је новац који је наводно давао туженом посебна имовина тужиоца и да се тужени обавезао да новац у износу од 10.000,00 евра врати до 2013. године. Мајка туженог је имала своју зараду и приходе што је утврђено вештачењем, те тужени није имао потребе да позајмљује новац од тужиоца.

По налажењу Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев за исплату утуженог износа, због чега су неосновани ревизијски наводи који указују на супротно.

Одредбом члана 557. Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца, као и других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари, исте врсте и истог квалитета.

Одредбом члана 26. Закона о облигационим односима прописано је да је уговор закључен када су се уговорне стране сагласиле о свим битним састојцима уговора.

Применом правила о терету доказивања из члана 231. ЗПП, тужилац је у конкретном случају имао обавезу да докаже постојање уговора о зајму и износе који су позајмљени, а на туженом је била обавеза да побија те чињенице.

У току поступка тужилац није доказао одлучну чињеницу да је постигнута сагласност воља уговорних страна за закључење уговора о зајму, односно није доказао да постоји дужничко-поверилачки однос у вези назначеног новца, јер то из изведених доказа не произлази. Чињеница да је тужилац уплаћивао новац за порез који је дуговао тужени, давао новац адвокату туженог и слао новац туженом, не води закључку о постојању уговорног односа између странака. Изведеним доказима није несумњиво утврђено да су наведени новчани износи које је тужилац уплаћивао и упућивао туженом били посебна имовина тужиоца, а код утврђеног да су туженом помагале и мајка (супруга тужиоца у спорном периоду) и тетка, да је мајка туженог имала своју зараду, као и да је банковна картица мајке туженог била код тужиоца који је подизао новац са њеног рачуна, при чему ни један од саслушаних сведока није потврдио да је наведени новац представљао позајмицу и да се тужени обавезао да тужиоцу врати новац у износима које наводи тужилац.

Неосновано се ревизијским наводима оспорава оцена исказа парничних странака и сведока и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање. Слободна оцена доказа значи вредновање доказа на основу којег суд, по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа као целине, те на основу резултата целокупног поступка одлучује које ће чињенице узети као доказане. На расправи пред другостепеним судом изведени су докази саслушањем парничних странака, читањем писаних доказа и исказа саслушаних сведока, па је на основу члана 8. ЗПП другостепени суд имао могућност да изврши њихову оцену, формирајући свој закључак и образлажући резултате целокупног поступка, као и изнето уверење. У складу са наведеним, другостепени суд је оценио изведене доказе и своју оцену тих доказа образложио, па је на основу резултата целокупног поступка закључио да потраживање тужиоца према туженом није основано, јер тужилац није доказао да је новчане износе, у висини опредељеној у тужби, дао туженом по основу уговора о зајму, те самим тим не постоји ни обавеза туженог на повраћај тужбом тражених износа по том основу.

Ни осталим наводима ревизије не доводи се у питање правилност и законитост побијане пресуде, будући да је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Правилно је другостепени суд одлучио и о трошковима поступка на основу одредби чланова 153. став 1. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић